

RVATORIA
Konser. mokais jau tik dainavimas, teo, bet ir smuikas, netto, želle ir kitu
lekcijos 10 lekcijų, ar daugiau—\$16.00
lekcijos taip jau 0 lekcijų. Kitų visų 10 lekcijų 13 dol.
Mokiniai, kurie lankant nuo spalio mė. i. birželio, tai pavykus padarytas toks u. u. f. lekcijų šleto navimas ir kompozicij kitus instrumentus ir t. t.
ETRAUSKAS
y, So. Boston, Mass. ne 962 W

FOTOGRAFAS ALIORIUS
Paveikslus vada vių, šeimynų ir pavienių ypatų pe dirbu tikrai artistika: atnaujinti senus ir atmales ja. Kalnos nepa kelto. Studija su dara subatomine dešimtis ir šiole ma dlenomis.
JŪS KICHAS
ve. BROOKLYN, N. Y. 4-tos ir 5-tos gatvė.

FOTOGRAFAS RIUS
Fuoja viso- is i- spal- uju avus ame- arba r pi- is šiuo adresu:
AS STOKES
t. C. Brooklyn, N. Y.

ARŠVA
rius (Undertaker) vių DIREKTORIUS ir lidoja emirato visokių kapinai- u Automobilius ir K. ijoms. Krikščionys ir ašinėjimas
Ofisai: 264 Front St. Y. C. Brooklyn, N. Y. phone 7867 Main

NITURE
Brooklyn, N. Y.
a jums ar jūsų paži- sau prekės daug ma-
ti ir tik už kalis del- ioti. Pristatome dovana.

RMOS
d ir mediniai namai su u įnešima ir priėma- meste ir visuose prie- ort. Jamaica, Magneth Flatbush. South Brook
\$1,000 nuo \$159 iki \$220
— \$2,200 iki \$18,000
— \$4,000 iki \$20,000
t. — \$11,000 iki \$80,000
elitus ant namu- o nemoka mums ir ap-
da ir gyvuliniai aplo- N- stijoje kur geriausias ir i- apgyventa. Parduodame
Y CO.
E: cel BROOKLYN, N. Y.

Pirmutinis Darbo Žmo- nių Dienraštis. Išėina kas- dien apart nedėdienių.

L A I S V I Ė

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Sv. Valst. ir K- nadojo — metams \$6.00; yu- sei — \$3.00; 3 mėnesiams — \$1.75. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų — \$4.00

No. 79. Telephone 3878 Stagg. Brooklyn, N. Y., 2 d. Balandžio (April), 1920 m. PAVIENIO NUMERIO KAINA 3c. Metai X, Dien. II.

VOKIETIJOS DARBININKAI NE- KLAUSO MUELLERIO VALDŽIOS

Kovojuojantieji darbo žmonės Ruhr distrikte priėmė įsakymą nusiginkluoti, kaip iššaukimą į dvikovą

Militaristams Artinasi Galas.
Visi senosios valdžios armijos oficeriai prašalinti. Kareiviams užtikrinta politinė laisvė.

Berlynas, 31 d. kovo. — Premjero Hermann Mueller'o ultimatumas komunistams ir darbininkams Westphalijoje, kuris lygai paliečia ir Ruhr industrialį distriktą, reikalaujant, kad jie atiduotų savo ginklus, tapo at- mestas, — darbininkai atsakė jo klausyti. Tokis atsinešimas linkiu premjero sukėlė Berlyne didelį neramumą, kuris dar labiau gre- sia pavojumi dabartinei mi- nisterijai.

Socialistų ir kitų grupių vadovai čionai labai kriti- kuoja Muellerį už išdavimą ultimatumo, taipgi nurodo, kad tokis jo pasiūlymas dar labiau padidins kraujo prae- lėjimą ir darbininkų revo- luciją prieš egzistuojančią valdžią.

Karl Kautsky, vidurinių socialistų vadas, pasakė se- kančiai:
"Šis valdžios ultimatumas į Ruhr distrikto darbinin- kus turės tokias pat nevy- kusias pasekmes, kaip kad ultimatumas Serbijai 1914 metais."

Ištikrųjų, vis labiau ir labiau pripažįstama, jog da- bartinė valdžia yra bespėkė, negalinti sutvarkyti reika- lų. Jai grėsia puolimas bi- le valandą.

Radikalūs laikraštis Die Freiheit paskelbė, jog Muel- lerio valdžia nepajėgia nu- slopinti sukilusių darbinin- kų. Jisai taipgi šaukia vi- sos respublikos proletariatą ginkluotis ir vienytis.

Westphalijos darbininkai, pranešama, tapo dar labiau suerzintais valdžios ultima- tumu, kuris grasina inter- vencija, jeigu darbininkai nenusiginkluos. Grasin- mas, būk jie bus išblaškyti "krauju ir geležimi", tapo atmetas griežtu atsakymu klausyti tokių reikala- vimų, kurie likosi paskaity-

tais priėmimu iššaukimu į dvikovą.

Militaristų pabaiga arti
Ministeriai paskelbė, jog kabinetas imsis žiaurių prie- monių naikinimui senų kon- servatyvių ir militaristų grupių.

D-ras Wolfgang Kapp, buvęs militaristų galva, Dr. Traub, karės ministeris ir tuzinas kitų civiliškų žmo- nių bus teisiami ir baudžia- mi už išdavystę, taip pas- kelbė teisingumo ministe- ris Plunk.

Visi senosios reakcioni- rių valdžios armijos aficie- riai bus prašalinti, taipgi pradėta rūpintis politinės apšvietos įstaigomis.

Šį prižadą paskelbė savo prakalboje apsaugos minis- teris Gessler. Jo prakalba padarė gana puikią įtekme. Jeigu visas kabineto pro- gramas bus išpildytas, tai reiškia, militaristai jau ma- to savo paskutines valan- das.

Gessler pasakė, jog dau- gelis reakcionierių armijos oficerių jau tapo prašalini- ti, kiti-gi vėliaus bus praša- linti; daugeliui jų grėsia bausmė.

Ką daro nacionalis sei- mas, darbininkams la- bai mažai teapeina. Jie di- deliu skaičiumi dedasi prie komunistų. Konservatyvų vadovai deda pastangas, priversti darbininkus pala- kyti Eberto valdžią, bet jie neturi didelio pasisekimo.

INDIJOJE MIRĖ 12,537,719 YPATŲ BĖGYJE VIENU METŲ.

Raportai parodo, jog karšt- ligė paėmė daugiausiai žmonių.

London, 31 d. kovo. — Daugiau negu 11,000,000 žmonių mirė Indijoje nuo karštiligės 1918 m., sulyg pranešimo, kurį tik-ką pas- kelbė Edwin Montague, In- dijos valstybės sekretorius, atstovų bute.

Užklausus apie skaitlines mirusių Indijos žmonių, kurie žuvo daugiausiai de- leimko medikališko apri- nimu ir badavimo iš prie-

žasties Britanijos išnaudo- jimo, Montague davė sekan- tį apskaitliavimą mirusių Indijos žmonių:

Skaitlinės mirusių.
Nuo choleros 560,802
Nuo rauplių 93,076
Nuo maro 440,752
Nuo karštinės 11,134,441
Nuo kruvinosios 276,648
Šiose skaitlinėse dar ne- priskaitoma 32,000 mirusių nuo bado tai metais. Iš vi- so mirė 12,537,719 ypatų.

Oficialiskame pranešime sakoma, jog Indijoje yra tiktai vienas sveikatos vir- šininkas del 170,000 žmo- nių, vienas ligonbutis del 70,000 žmonių, ir vienas gy- dytojas del 3,000 žmonių. Šitie sveikatos viršininkai, ligonbučiai ir gydytojai yra užlaikomi valdžios ne del visuomenės globojimo, bet tiktai del armijos, kuri ran- dasi Indijoje ir del europie- čių.

Bolševikų kariumenė paėmė Petrovską.

Daug kariškos medegos pa- klivio Raudonai Armijai, užimant šį miestą ties Kaspijos jūrėmis.

London, 31 d. kovo. — Bolševikų kariumenė pasie- kė Petrovską, ties Kaspi- jau jūrėmis, siauriniame Kaukaze. Raudonoji kava- lerija užėmė šį miestą 30 d. kovo, sulyg Tarybų valdžios pranešimo iš Maskvos.

Kitą svarbų miestą Vla- dikavkazą, kuris randasi ant gelžkelio, einančio į Petrovską, apie vidukelyje tarpe Juodųjų ir Kaspijaus jūrių, Raudonoji Armija paėmė 24 d. kovo.

FRANCIJOJE STREIKIE- RIAI TVERIA TARYBAS.

Paryžius, 31 d. kovo. — Šimtas tūkstančių audėjų ir spautuvių darbininkų strei- kuoja Roubaix ir Tourco- inge apskrčiuose, kur viso- mis pastangomis bandoma sutverti Tarybas. Gazo ir elektros stočių darbininkai taip-pat prisidėjo prie strei- kio. Gatekariai sulaukomi ant kelio ir priverčiami

grįžti atgal į stotį. Auto- mobilai tapo sustabdyti, ir nekuriuose atsitikimuose juos darbininkai konfiska- vo. Įvyko keletas susirėmi- mų ant gatvių. Daugelis žmonių sužeista. Tapo pa- siųsta kareiviai ir policija nuslopinimui darbininkų su- kilimo tuose distriktuose, kur, grėsia dar didesnės riaušės, jeigu valdžia ne- pribus į laiką jas numalšinti.

Kiti pranešimai sako, jog mainierių streikas vėl gali atsinaujinti. Brangumas pragyvėnimo, sakoma, yra priežastimi minėtų sukili- mų ir darbo žmonių nepasi- tenkinimų.

Suv. Valstijų departmen- tas įsakė Bachmetjevui išsikraustyti.

Washington, 31 d. kovo. — Boris Bachmetjev, Kolčako ambasadorius Washingtone, gavo formalį įsakymą su- sirinkti savo daiktus ir išsi- kraustyti iš ambasadoriaus namų ne vėliaus, kaip 15 d. gegužės.

Šis įsakymas jam buvo įteiktas ypatingai, kuomet valstybės departamentas iš- klausinėjo jį 5 d. kovo. Tai dar pirmu sykį į virš me- tų laiko Bachmetjevas nu- lėjo ypatingai valstybės de- partmantan. Pirmiaus jį diplomatiški reikalai su A- merikos valdžia buvo atlie- kami per pasiuntinius, ar- ba per privatiškus pietus su buvusiu valstybės sekreto- rium Lansingu.

Tapo pareikalauta, kad Bachmetjevas perduotų am- basados namus ir nuosavybę Amerikos autoritetams 15 d. gegužės. Ši ambasados nu- savybė bus Suvienytų Vals- tijų valdžios rankose iki prezidentas Wilsonas, arba jo vietininkas pavelsy pri- imti Rusijos Tarybų valdžios ambasadorių.

Devyniomis dienomis pirm- ąteikimo Bachmetjevui mi- nėto įsakymo, pavaduojan- tį sekretorius Polk parašė New Yorko autoritetams

laiską, užreikiant, jog Bachmetjevas dar tebėra tik- ruoju Rusijos ambasado- riumi Amerikoje. Tas laišk- kas tapo paimtas į rekordus laike senato tardymo, trys dienos atgal.

Šis staigus buvusio "am- basadoriaus" prašalinimas greičiausiai yra dalis admi- nistracijos pastangų nusi- plauti savo rankas nuo Kol- čako režimo, bijant, kad republikonų tyrinėjimo ko- mitetas neatidengtų paslap- čių Lansingo-Bachmetjevo skandalo.

SOCIALISTŲ ATSTOVAI IŠ NEW YORKO LEGIS- LATUROS BUS IŠMESTI.

Didžiama teisdarystės ko- miteto narių nubalsavo prašalinti penkis socialis- tus.

Albany, 31 d. kovo. — Teisdarystės komiteto di- džiūmos narių nubalsavimu tapo nuspręsta išmesti iš New Yorko legislatoros penkis socialistus atstovus: August Claessens, Louis Waldman, Charles Solomon, Samuel A. Dewitt ir Samu- el Orr. Šis nuosprendis bu- vo pamatuojams, būk tie socialistų atstovai esą neiš- tikimi Suvienytų Valstijų valdžiai ir New Yorko vals- tėjai, kaip atstovai Ame- rikos socialistų partijos, ku- ri yra "neištikima organi- zacija, susidedanti iš am- žinų išdavikų" ir kuri "no- ri nuversti šios šalies vald- žią spēka, arba peržengi- mu įstatymų."

Komiteto didžiūmos narių raportas taip-pat rekomen- davo padaryti įstatymą, ku- ris ant visados atimtų so- cialistams teises turėti poli- tinės partijos poziciją New Yorko valstijoje.

UZMUSĖ VYRĄ, KURIS NENOREJO DUOTI CIGARETO.

Vigo, Ispanija, 31 d. ko- vo. — Šiame distrikte beveik visiškai negalima gauti ta- bako, delei kurio stokos įvy- ko žmogūdstystė kaime Per- quira, netoli nuo šios veitos.

Jose Alonso, darbininkas paprašė savo darbdavio Do- mingo Alvarez, kad jįsai duotų jam cigaretą. Kuo- met pastarasis atsiskakė duoti, Alonso jį sušaudė.

SUV. VALSTIJOS PAREIKALAVO, KAD TALKININKAI PASAKYTU "TAIP" DELEI PREKYBOS SU RUSIJA.

Britanija sutinka neva su išėmimais. — Amerikos biz- nieriai reikalauja valstybės departmantą permaintyti savo pakraipą.

Washington, 31 d. kovo. — Patariant, kad visoki pre- kybos suvaržymai su Rusija būtų panaikinti, presiden- tas Wilsonas kreipėsi prie Anglijos ir Francijos, rei- kalaudamas, kad jos paša- kytų "taip", arba "ne."

Britanijos užrubežinių reikalų ofisas atsakė — "taip", bet pridėjo tam tik- rus išėmimus, apie penkios dienos atgal. Amerikos valstybės departamentas tuo- jus kabelaivio atgal Angli- jai, pažymint, kad ji aiš- kiai ir pilnai priimtų arba atmestų prezidento Wilsono patarimą, be jokių išėmimų. Keletą savaičių atgal, valst. dept. užrubežinės pre- kybos biuras parūpino me- morandumą delei prekybos su Rusija, kuris bus įteik- tas prezidentui Wilsonui. Tame dokumente aiškiai nurodoma, kad Amerikos biznieriai didžiausiu spaudi- mu reikalauja greito tame reikale nuosprendžio, taip kad jo negalima ignoruoti bei atidėlioti ant ilgesnio laiko.

Laukiama galutino atsaky- mo.
20 d. kovo prezidentas Wilsonas paskelbė, jog jisai nemato priežasties delei ku- rios turėtų būti laikoma ant Rusijos blokada. Jisai pa- tarė panaikinti visus suvar- žymus. Šis patarmas tapo nusiųstas Londonan per pa- vaduojantį valst. sekretorių Polk, su augščiaus minėto- mis pasekmėmis. Galutino atsakymo iš Londono lau- kiama bile valandą.

Tai nereikiška, jog Tary- bų valdžia bus formaliskai pripažinta tuojaus. Tvir- tas ignorantų ir veidmainių mišinys palaikys baimę, būk Rusija konfiskuos visas pre- kes, kurios tiktai pasieks jos prielaukas, arba už- mokės už jas "vogtu auksu". Tačiau didelis pasipelniji- mas pardavime Amerikos firmų garvežių ir motorinių karų nuplaus tą "konfiska- vimo pasaką". Tokie par- davimai dabar yra priruo- šiami su slapta valstybės

departamento kooperacija. Baldwin Locomotive Works, morganinė korporacija, sa- koma, padarė sutartį su Washingtono viršininkais pirm negu ji pakviėtė Tar- rybų valdžios atstovą Mar- tensą atvažiuoti Philadel- phijon ir ištyrinėti jos di- džiasias inžinų dirbtuves bei išdirbystę.

Butinai reikalinga prekyba su Rusija.
Su neapsakomai didelėmis išlaidomis Baldwinio dirbtu- vėse varoma tiktai dalelė darbo. Joms neapsakomai reikalinga Rusijos prekyba, ir todėl ši korporacija pa- sirvžo išgauti ją. Juokingu ir netiesioginiu keliu, Bal- dwino garvežiai jau tapo "pristatyti" Tarybų Rusi- jon.

Garlaisvis Omsk, kuri Tar- rvbu armijos užgriebė Juo- dūiu iūriu porte, buvo siun- čiamas neva kontr-revoliu- cionieriams. Denikino vald- džiai vienok pateko į ran- kas Tarybu autoritetu. Ga- na poetiškaikai, tasai laivas Omsk yra Rusijos laivas, kuri pasiėmė ir valdė Ame- rikos autoritetai no Kerens- kio valdžios puolimui. Mi- nėtas laivas ir juo siunčia- mos prekės pasekmingai "pasiekė uostą."

KRASOS ORLAIVIS SU- DUZO; LAKTINAS TAPO UZMUSTAS.

Newark, N. J. 31 d. ko- vo. — Krasos orlaivio lakū- nas Georee Sherlock tapo užmustus, kuomet jo orlai- vis atsidaužė i Tiffany kom- panijos dirbtuvės kamina, ir nupuolė netoli nuo Heller Field, Newarko priemiestyje.

IŠ LIETUVOS.
(Iš Lietuvos Laikraščiu)

PUSTELNINKAI
(Šakiu ans.)

Šiemet čia isteiota liu- dtes mokykla, kurioj moky- tojausia J. Matulaitis. Prie mokyklos yra ir vakariniai kursai.
Bet maža jaunimo lanko vakarinius kursus. Laikra- ūčių maža kas skaito.

Draugai "Atž

Prieš keletą dien...
nutėmyti "Laisvėi" manymo projektą 'kulu. Ten pat kele raštijos darbuotojų taria savo pritarim

Ziūrint į tuos k nymus ir tuos agn tymus, neprašoma v lanki išvada. Jėgu nė energija neišis riant pirmuosius ba gu apatija netaps p pačiu susitikus pir mos silibina, — jė sų sumanymui t tjs.

As manau, kad d takūnai numatė tas rias reikės nugalėt sibrietas pareigas nōjo gyvenimā esa nių ir dygiū pirm, srietan savo suma ir nebėgs viskas i sirinkta vaga, je girsti nedėkingū žc tiek delto nereikia minėlių gardan, r ti pradeto darbo. jums, draugai, ne ryzimo, tai be va pasiekti pasirinkt kos.

Jūsų pasirinkta: status man tinka: kia idejinių prieš bjuu — renegatu skaitlingas darbu viskos nuostūdas, bėduolių klesā nē teikta genijais, tē jau domėjai s kūriniams. Ji ne merio nei Cezar tēs, nei Šilerio, N piro, bet ji turi jus, savus mylėto, starieti neigali g padebesiais, bet sių šaltinių savo kur banguoja aud mo jūra bedugnės bo žmogus nesido suprantama augst svarbiau yra mat gu atspindį, save gu tik užkviestie; tieks savo sielo "Atžalos" bus ti kuriame ras poi kovotojo siela.

Kaip kas gali dailiosios raštijo tai išlepėlių ir d Kas taip protauj ta pagrindinių ž reikalavimų. N kam brangi kova darbas; nežūrin mo gaisre gali b rikados, bet kiek dį ir trokšta širė Sakoma: akcij jai. Ir ne dveji sio nors ir tvirtē kniumba.

Jeigu linkėjim kią verjė mirtin aš visa savo si jūsų sumanymas ty, bet pamatyti lyti jus tikslum Visuomet su i

Sitai kalba L.D.L.D. pirmin A. Petrika. Mu deti tokius išis drąsinimus. Dirbsime be su darbu gėrisis A suomenė, iki jis tas.

Ve ka sako d Draugas J. P. Hartford, Conn. "Edu labai li tenkintas veiki

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ. Published by the Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878. Yearly subscription rates: In U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.

VISKAS BUS TVARKOJE

Jau buvo rašyta, kad Švedijos karalius nuskyrė ministerių pirmininku socialistų partijos lyderį Brantingą ir jam pavedė suorganizuoti naują ministerių kabinetą. Žinoma, kapitalistų spauda daug apie tai rašė ir darė visokių išvadų, vienok nei vienas tų laikraščių neišreiškė abejonės, kad dabar Švedija taps socialisti-

Dabar New Yorko "Globe" korespondentas p. Hol O'Flaherty paduoda savo pasikalbėjimą su p. Brantingū ir sykiu nurašina visą kapitalistinį pasaulį, kad Švedijoje tuo tarpu viskas tvarkoje. Korespondentas saro, kad Brantingas užreikė, jog socialistų partija, kukios jis skaitosi lyderis, nemananti jokių staigių permainų, jokių staigių reformų daryti. Jų, socialistų, tikslu esą palengva, evoliucijos keliu eiti prie socializmo tvarkos. Nei jis, nei jo partija nedaleisianti prie to, kad būtų skleidžiama šalyje Rusijos bolševikų principai; nei jis, nei jo partija nedaleisianti prie to, kad šalyje būtų vykdoma proletariato diktatura.

Toliau ponas socialistas ministerių galva užreikė korespondentui, kad jis noris su Tarybų Rusija užvesti prekybos ryšius, vienok niekad nedaleisias, kad "jo" šalyje rastų sau vietos bolševikų agitatoriai. Nuo bolševikų agitatorių ponas ministerių pirmininkas pažadėjo šalį apsaugoti ir tuo žvilgsniu talkininkams negrės joks pavojus! Nes, anot draugo Lumbjo išsireiškimo, buržuazinių socialistų obalsis: "Mes norime į socializmo tvarką eiti, bet tik stengiamės niekad į ją neįeiti."

O juk šitoki obalsį pripažįsta visi kapitalistai. Savo laikais dabartinis Italijos karalius, kalbėdamas su Maksimu Gorkiu, irgi prisipažino esąs socialistu ir kada laikas pribręšias socializmo tvarkai, tuomet ir jis prisirasysias prie partijos. Vienok tais laikais (1910 metais) jis nupeikė savuosius socialistus, kurie nori socializmo tvarką vykdyti dabar, nepribrendūs laikui.

Panašiai kalba ir tokie "socialistai", kaip mūsų Grigaičiai, Michelsonai, Bagočiai, Geguziai ir visa smulkios buržuazijos gauja. Ir po tokių "socialistų" obalsių sutiks pasirašyti ne tik respublikų prezidentai, bet ir monarchijų karaliai bei carai.

UZTENKA SENUJŲ ISTATYMŲ.

Pagarsėjus ir dideli skandalą sukėlus Lusko komisija, išduodama paskutinį savo raportą, pasakė, kad New Yorko valstijos užtektinai esą įstatymų naikinimui kramolos, tik, girdi, juos reikia pildyti. Tai tokie nuopelnai Lusko komisijos, kuri norėdama patirti, ar užtektinai yra įstatymų, visur darė užpuolimus; areštavo nekaltas žmones, tampė juos po ochrankas, naikino įvairių darbininkiškių organizacijų turtą, knygynius ir t. t. Apart to, New Yorko valstijai Lusko komisija išsavo daug pinigų. O juk patyrimui ar užtektinai yra įstatymų, reikėjo paskirti komisiją vien tik peržiūrėjimui įstatymų knygu, o ne ablavų darymui, kaip kad visą laiką elgėsi Lusko komisija.

Ir dabar jau tie įstatymai, kuriuos Lusko komisija pripažino gerais, bus pildomi. Pirmiau šioje valstijoje kaltino komunistus ir kitų partijų narius kriminalėje anarchijoje ir tuomet, jeigu jie pasakydavo vietas praaklbas arba parašydavo ir išspausdindavo straipsnius, kurie buržuazijai išrodydavo "anarchistiniais", bet netraukdavo atsakomybėn tų narių, kurie panašių žingsnių neatlikdavo. Gitlovą nuteisė ant dešimties metų už tai, kad jis sakė prakalbas ir rašė straipsnius ne tokius, kokių pageidauja buržuazija. Jis tapo pripažintas kaltu kriminalėje anarchijoje. Larkiną teisai įgvi už tokius pat prasikaltimus.

Bet dabar tapo nuteistas dešimčiai metų prie sunkių darbų Vinitskis, buvęs New Yorko valstijos komunistų partijos sekretorius. Jis neužišėmė nei su pralobomis, nei raštu, o tik pildė partijoje techniską darbą. Tuo laiku dar pati partija buvo legalė. Vienok ir šis pripažintas kaltu kriminalėje anarchijoje ir nuteistas net nuo penkių iki dešimties metų kalėjimo.

Ką reiskia Vinitskio nuteisimas? Reiskia ta, kad abar gali gaudyti visus buvusius komunistų partijos arius, kuriuos tik detektyvai žino, o jie žino veik visus, nes komunistų partija buvo legalė organizacija, iska viešai veikė, viešai užlaikė savą raštines, jose buvusių surašai ir adresai, kuriuos detektyvai, darydavo ablavas, pasiėmė. Pagavus juos, teisti kiekvieną

dešimčiai metų prie sunkių darbų. Ir galimas daiktas, kad taip bus pasielgta.

Rusijoje caro laikais buvo persekiojamos politinės partijos, buvo išleisti žiaurūs įstatymai, kuriuos Amerikos spauda vadino barbariškais, vienok tokių atsitikimų nebuvo, kad už prigulėjimą prie socialdemokratų partijos būtų teisė dešimčiai metų katorgos. Čia-gi "demokratinėje" šalyje, elgiamasi su politiniais šimtą sykiu aršiau, negu caro laikais Rusijoje. Todėl ne be reikalo Lusko komisija pasakė, kad užtenka įstatymų, tik juos reikia pildyti, spjaunant ant šalies konstitucijos ir "demokratinų" principų, kuriuos ne tik buržuazija, bet ir socialburžuazija taip garbino ir tebegarbina.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

LENKAI "MUŠA" BOLŠEVIKUS.

Dieņa iš dienos kapitalistinė spauda šaukia, kad lenkai visu frontu muša bolševikus; kasdien telpa "naujų" telegramų, jau tilpusi kelios savaitės tam atgal, apie "naujus" lenkų laimėjimus. Rodosi, kad dabartinė Lenkijos padėtis kuopuikiausia, kad jų pusėje didžiausi laimėjimai. Bet štai stambesnieji bankai Suv. Valstijose staiga ėmė ir sukailė visas pinigines operacijas su Lenkija. Kodel taip pasielgė? Ar todėl, kad lenkai visuose frontuose "laimi"?

Jeigu cenzura nepraleidžia teisingų žinių į laikraščius, jeigu visos telegramos, siunčiamos iš Europos, būna iškraipomos ir laikraščiuose talpinamos tokioje formoje, kokiaje geriausiai patinka Anglijos ir Francijos kapitalistams, tai bankai tuomi nepasitiki, jie gauna teisingesnių žinių, jie seka kiekvienos šalies visą judėjimą ir išanksto permato, kurioje pusėje bus pergale, kurios šalies valdžia galima vietose medinius namelius ir jeigu dabar staiga bankai sulaukė visus pinigines operacijas, tai aišku, kad Lenkijos buržuazinės valdžios padėtis gana bloga.

Sitas bankų žingsnis geriausias liudytojas Lenkijos dabartinės padėties.

JAU TRUKSTA BUDELIŲ

Vengrijos teisdarystės ministerija pareikalavo paskirti daugiau pinigų nusamdymui dar dviejų naujų budelių, nes dabartinis budelių skaitlis negalys apsidirbti — kiek teismai pasmerkia mirtimi, tai budeliai nespėja visų nužudyti.

Kada Vengrijoje buvo tarybų valdžia, tai kapitalistų spauda kasdien rašydavo apie raudonojo teroro baisenybes, bet dabar, kada siaučia baltasis teroras po buržuazinės demokratijos skraiste, tai ta pati spauda tyli, nei puse lūpų prisparitaria.

SVARSTYS APIE PANAIKINIMĄ MIRTIES BAUSMĖS.

Tulas laikas atgal laikraščiuose buvo paskelbta, kad Rusijoj Tarybų valdžia panaikino mirties bausmę. Bet kada taip pasielgs "demokratinės" šalys? Dabar tik viename New Yorko valstijos garšiam kalėjime Sing Sing randasi apie 30 kalinių

tiek sakysime, kad dabar spauda sukėlė baisy lermą už sulaikymą taip naudingo darbo. Prie to šauksmo prisideda ir mūsų klerikalų spauda.

Mes iš statymo ir prievarta brukimo darbininkams tokių namelių ne tik nematome naudoms, bet dar atbulai — blėdį.

POLITINIAI BANDITAI.

Kuomet gyvenimas stato naujus ir svarbius klausimus, tai beprincipiam žmogui labai yra sunku duoti tinkamus į tai atsakymus. O dar blogiau tam, kuris vadinas vadovu, arba geriau sakant, turi būrelį žiopių, kurie išsizioję laukia, ką jų vadas pasakys, kaip jis išaiškins tą arba kitą klausimą. Ir vadovas — geriau, Džian Bambų redaktorius, — aiškina jiems. Bet ne pagal principus, kad ir savotiškus, bet pagal banditišką formą, biznieriškus išrovavimus, nors ir su literatiškais pazalatijimais.

Tokioje pozicijoje yra ponas Michelsonas, "Keleivio" redaktorius. Ir jis tą sugabiai atlieka; bent taip sako tui kelmeliai-durneliai. Politinių banditų, arba beprincipių biznierių rolę minėtas ponas gabiai lošia.

Kilus svarbiam klausimui, jis visada apie jį rašo, kaip didžiūmos ponų opinija diktuoja. Praslinkus kiek laiko, kuomet pradeda aiškėti to klausimo realybė, ir jau aišku, kad jo pozicija nukrypsta susikompromitavusių pusėn, tuomet tas ponas rašo neva bešališkai, — tai už, tai prieš, ir vis primena, kad, pagal tokias ir tokias informacijas, "jau be pozicijos." Bet kuomet jau įvyksta tas faktas, prieš kurį jis ėjo pagal daugumos ponų opiniją ir kuomet jau tie patys žiopiai pradeda reikalauti aiškumo, argi ištikrųjų ponas vadas remia tuos, pavyzdžiui, Smetoną ir kolčakinius, kuomet taip kovoja prieš kairiuosius, tuomet durnelių gerbiamas p. Michelsonas rašo del jų keletą žodžių prie smetoninius ir kolčakinius, o iš kišenias duoda šimtinės del jų (smetoninių) ir savo vedamo laikraščio daugiau kaip du trečdalius paveda reakcinijai provokatoriškai propagandai, kuri teikia kolčakiniams ir smetoniniams naudą.

O jeigu kas primena tam ponui, kodel jis taip provokatoriškai kovoja prieš tuos, kurie energingai remia Rusijos kovotojus, kurie nutrenkė carizmą baigia apgalėti buržuaziją, — tuomet tas ponas stengiasi įtikinti, kad šios šalies kairieji, remiantie anuos, nesą anų pasekėjai, bet tokie ir tokie, anarchistai chuliganai, ir tam panašiai, ir kad jie kovoja kaip prieš tokius. O Tarybų veikimui neva prijautimo rodą.

Tas daroma, žinoma, ne damiesi tuo, kad nežina, ar ta medega, kuri vartojama statymui namelių, unijinių darbininkų pagaminta. Ci mums neapejina, ar namų statymo unijos viršininkai teisingai pasielgė, bet tik

Yčiais. Kuomet Lietuvoje buvo steigama Tarybų valdžia ir konservatizmo spēkos buvo baigiamos nugalėti, tai mūs "moksliniai" mulkintojai, sykiu su klerikalais, rašė protestų rezoliucijas, kaip prieš įsiveržėlius ir kvietė talkininkus, kad padėtų juos išvyti. Jie sakė nori tokios tvarkos, kuri būtų "demokratiška", nori steigiamojo seimo ir kitko.

Dabar, ačiu jų, pagalbai, Lietuvoje viespatauja tokia valdžia, kurios bonus perka patys "Keleivio" redaktoriai. Tos buržujų valdžios tikslas, žinoma, yra smaugti darbininkus, ir ji taip ir daro. Susipratę darbininkai protestuoja prieš ją ir stengiasi nugriauti. Ir štai, "demokratiškajai" smetoninių valdžiai neleidus profesinių sąjungų atstovams laikyti suvažiavimo ir kuomet pastarieji slaptai susirinko ir išnesė rezoliuciją, kurioje šaukia Lietuvos darbo žmones nuversti buržujų valdžią ir įsteigti darbininkų ir valstiečių tarybas, tai ir "Keleivio" N.6 išspausdino tą rezoliuciją ir nuo savęs pridurė: "Toks suvaržymas ir savo piliečių engimas rusų carui, viekiečių kaizeriui ir kitiems neišejo ant gero. Tas, žinoma, neišeis nei Lietuvos šulams." Tokis pasakymas tuliems kvailiukams gal atrodis labai marksistiškas, nes, mat, rašoma ir prieš lietuvišką valdžią, jei ji jiems "negera". Bet kiekvienas suprantant visą tokių "revolucionių" veikimą, pasakys, kad tai yra tik literatiškai apdirbtas banditizmas. Toki banditizmą vartoja kunigai, kurie pasaulį seniai mulkina ir prieš kuriuos "Keleivis" sakosi kovoja. Jie sako: "Nepykite ir maištų nekelkite prieš tuos, kurie jus skriaudžia, — jiems atsi-rūgs po mirties, o jūs ten ponausit." Dabar lygiai taip daro ir "mokslinių" kvailiukų vadai: vietoje vesti kovą, jie bonus perka ir kitokiais būdais stiprina ją.

Ši pavyzdį paminėjau, vien del to, kad kiekvienas, kuriam tik yra noras eiti prie geresnės ateities perklestų kovą ir abelnai marksistiškus patarimus, atydziau tėmytų elgimosi ty, kurie yra neva vadais arba laikraštinkais; sakosi vedą žmoniją prie socializmo tvarkos, o jų darbai neša naudą vien tik reakcioniškiems buržuams. Darbininkai instinktyviai nėra buržuazų rėmėjais, jie remia juos tik fiktyviai, — įkalbėti, apgauti.

Kad aiškiau perprasti išdavystę ir apgavystę darbo žmonių, kuriuos "Keleivis" su "Naujienom" sakosi rengią prie socializmo, užtenka pažvelgti kad ir į nesenos praeities jų politinę taktiką. Laike, kuomet Rusijos darbininkai vedė mirtiną kovą prieš visus teronus; laike, kuriame žodžio pasakymas reiskė nužudymą šintų liuosybės kovotojų, tie vadovai agitavo už reakcionierių programą, už koaliciją, už steigiamus seimus ir imperialistišką karę. Tuomet jų vienaminčiai broliavosi su kolčakiniais Čaikovskiais ir smetoniniais

Tai toki metodą vartoja politiniai banditai.

R. Me—kis. Jeigu naujų kelių jiekan-tis keleivis galėtų išanksto atsiesėdęs apskaitliuoti savo jieškojimo lėsas, tai net patys drąsiausieji tankiai nūsigastų ir grįžtų atgal. Keir Hardie.

Draugai "Atžaliečiai!"

Prieš keletą dienų man teko nutėmyti "Laisvėj" jūsu sumanymo projektą "Atžalų" reikalui. Ten pat keletas dailiosios raštijos darbuotojų — mylėtojų taria savo pritarimo žodį.

Žiūrint į tuos kilnius sumanymus ir tuos ugninius svartsimus, neprasoma veržiasi prielanki išvada. Jeigu toji pradinė energija neišsisems bedarant pirmuosius bandymus, jeigu apatija netaps padėties viešpačių susitikus pirmą nepalaimos silibiną, — ne dvejoju, kad jūsu sumanymui teks realizuotis.

Aš manau, kad draugai pirmakūnai numatė tas kliūtis, kurias reikės nugalėti einant užsibriztas pareigas; kad jie žinotų gyvenimą esant pilnu usnių ir dygių pirm, negu paleido svietan savo sumanymą. Jeigu ir nebėgs viskas iš anksto pasirinkta vaga, jeigu teks išgirsti nedėkingų žodžių, tai vis tiek delto nereikia sukti nusiiminėlių gardan, neverta mesti pradėto darbo. Jeigu tik jūms, draugai, nestokuos pasiryžimo, tai be vargo galėsite pasiekti pasirinktos prielankos.

Jūsu pasirinktas kūrėjų sąstatas man tinka: mums nereikia idejinių priešų, o dar labiau — renegatų. Nors neskaitytinas darbuotojų būrelis, vienok nuoširdus, savas. Mūsų bėduolių klesla nėra laimės apatėikta genijais, todėl ji juo labiau domėjasi savo artimųjų kūriniais. Ji neturi savo Homerio nei Cezarono, savo Getės, nei Šilerio, Ničes nei Šekspiro, bet ji turi savus mėgėjus, savus mylėtojus. Nors pastarieji neįgali gaudyti muzas padebesiais, bet jie turi gausių šaltinių savo įiegotoms ten, kur banguoja audringo gyvenimo jūra bedugnės takais. Darbo žmogus nesidomėja jam nesuprantama augšta klasika; jam svarbiau yra matyti savo vargų atspindį, savo kovas. Jeigu tik užkvieštieji draugai patieks savo sielos gerimybes, "Atžalos" bus tikru pauksniu, kuriame ras poilsio nuvargusių kovotojo siela.

Kaip kas gali pasakyti, kad dailiosios raštijos kūrimas, — tai išlepėlių ir dykūnų darbas. Kas taip protauja, tas nepažįsta pagrindinių žmogaus sielos reikalavimų. Nežiūrint, kiek kam brangi kova ir praktikos darbas; nežiūrint, kad gyvenimo gaisre gali būti vien tik barikados, bet kiekvienas turi širdį ir trokšta širdies.

Sakoma: akcija lygi reakcijai. Ir ne dvejojama: be poilsio nors ir tvirčiausia siela sukniumba. Jeigu linkėjimai turi bent kokią vertę mirtiname gyvenime, aš visa savo siela linkiu, kad jūsu sumanymas juomi nemirtų, bet pamatytų pasaulį. Lai lydi jūs tikslumas ir drąsa.

Visuomet su jumis, A. Petrika.

Sitai kalba mūsų veikėjas, L.D.L.D. pirmininkas, draugas A. Petrika. Mums malonu girdėti tokius išsireikšimus ir padėrinimus. Mes dirbsime! Dirbsime be sustojimo iki tuo darbu gerės Am. lietuvių visuomenė, iki jis nebus užbaigtas.

Ve ką sako draugai iš kitur. Draugas J. P. Kuzborskis iš Hartford, Conn., rašo: "Esu labai linksmas ir patenkintas veikalu "Atžalos",

Garbė jūms, draugai, už sumanymą šio taip pageidaujamo veikalo. Beskaitant politiškus straipsnius, būna labai smagu paskaityti beletristiškus raštus ir užmiršti nors valandai visas nelaimes. Todėl, matydamas taip svarbų darbą jau pradėtą, prisincu dešimtinę prenumeratos. Aš manau, kad mūsų draugai hartfordiečiai neatsilikis nuo kitų, bet kaip kas galėdamas parems šį naudingą darbą varyti pirmyn. Su draugiškais linkėjimais.

J. P. Kuzborskis. Senelis Leonas Ereminas, chorų vedėjas, iš Brookyno, prisuntė "Atžaloms" prenumeratos \$2. Jis sako: "Gailiuosi, kad negaliu prisidėti su auka prie šio prakilnaus darbo..."

Drg. J. Bimbo iš Burlington, N.J., prisuntė \$8 — vieną aukų ir \$2 prenumeratos. Malonu, kad draugai supranta reikalingumą šitokio darbo, kad jie remia jį tuomet, kuomet labiausiai reikalinga parama.

Tūli draugai klausia laiškais informacijų. Kiti mano, kad "Atžalos" tai bus periodiškas žurnalas. Pareiškiau draugams, jog "Atžalos" tai nebus žurnalas, bet knyga, milžiniška knyga, kurioje tilps visų mūsų rašytojų labiausiai nusisekę darbai. Bus kaip, albumas. Knygos kaina \$2. Ši kaina yra tik iš anksto užsiprenumeruojantiems. Vėliaus "Atžalų" kaina bus padidinta.

Aukas ir prenumeratas siųskite per R. Mizarą, 455 Grand St., Brooklyn, N.Y. Čekius arba money orderius rašykite išdininko V. Pauksčio vardu.

P. S. "Atžalos" yra aukuojamos "Laisvės" dienraščio naudai.

L. D. L. D. REIKALAI

Veikimo Dirva. (Tąsa) Rezolucija.

L.D.L.D. 48 kp. Mahanoy City, Pa., laikytame susirinkime 7 d. kovo, priėmė sekamą rezoluciją.

1. Kadangi atsirado įvairių gaivalių, kurie, neva prisidengę nekuriams L.D.L.D. konstitucijos paragrafais, stengiasi trukdyti L.D.L.D. veikimą, tai mes vienbalsiai balsavome už rezoluciją, kad atšauktų tuos visus paragrafus, kurie rida mūsų draugiją su bent kokia partija, ir kviečiame kitas L.D.L.D. kuopas balsuoti už atsaukimą viršminėtųjų paragrafų, kad neduoti tokiems gaivalams kaip kad Liutkus ir Grigo-Michello kompanijai trukdyti ir provokuoti L.D.L.D. veikimą.

2. Kadangi L.D.L.D. yra tikta darbininkų švietimo organizacija ir kadangi mes matome taip uoliai darbuojanties mūsų C. Sekr., K. Stepanavičių, ir pirm. A. Petriką, kurie stengiasi palaikyti mūsų organizaciją nuošaliai nuo visokių partijų;

Todėl mes griežtai protestuojame prieš tuos gaivalus ir taip pat prieš P. Liutkų, kuris neišduoda L.D.L.D. turto. Mes nebesime tiems begėdžiams išplėsti ir išardyti šią darbininkų apšvietos draugiją. Mes tikimės, kad dabartinis Centr. Komitetas mokės priversti tuos grobikus atiduoti L.D.L.D. turta ir mes vienbalsiai sakome tiems darbininkų vienybės ardytojams:

Šalin, provokatoriai, ir darbininkų vienybės ardytojai iš mūsų tarpo. Lai gyvuoja L.D.L.D. tikra darbininkiškoji ideja!

Pirm. V. Zemaitis, Sekr. J. Kovas, Išdin. J. Senkus.

Drg. A. Čičinis rašo: "Čia priduo du \$200.00 paskolos del L.D.L.D. raštų leidimo. Jei reikalas bus, tai ir daugiau paskolinsiu be jokio nuošimčio ir ant neapribuoto laiko. Lai smalviriai mato, kad jie mūsų apšvietos veikimo nepajags sulaikyti.

A. Čičinis. Drg. K. A. Bukaveckas rašo: "Čia įdedu \$100.00 paskolos del L.D.L.D. knygų leidimo, tik, draugai, stengitės kuodaugiau sia šiais metais išleisti darbininkšų knygų. Mums nėra reikalo laukti sudėjus rankas, pakol teismas privers tuos grobikus sugrąžinti mūsų turta. Tegul mūsų apšvietos veikimas nesustoja nei ant valandėlės, nes šisai gyvenimo momentas yra perdaug svarbus del darbininkų.

K. A. Bukaveckas. Iš to visko matome, kaip darbininkai yra pasišventę šiai apšvietos draugijai ir, nežiūrint kokių pažiūrų jūsi būtų, bet viki si ragina leisti kuodaugiau sia darbininkšų knygų. Mes suprantame, kad tie gaivalai yra pasiryžę pagelbėti kapitalistų klesai, ir palaikyti darbininkus tamsybėje. Per tai jie ir stengiasi trukdyti darbininkšų knygų raštų leidimą. Bet, darbininkai jau supranta, kas yra jų draugai ir kas jų priešai. Tad prie darbo, draugai, darbininkai, ir jei tik jūs taip darbuositės, kaip kad dabartės, tai šiais metais galėsime išleisti bent 3—4 knygas. "Literaturos Istorija" jau gatava. Šešios savaitės Rusioj" jau irgi pušiai atspausdinta. Dabartės C. Komitetui vėl yra pasiūlyta du veikalai: vienas suvirš 400 pusl., kitas apie 200 pusl. Jei tik bus užtenkamai pinigų, tai ir šiuos veikalus galėsime išleisti šiais metais. Atminkite, draugai, kad dabartės, tai L.D.L.D. yra vienintėlė draugija knygų leidimui, iš kurios mes, darbininkai, tikta galime tikėtis darbininkšų raštų. Kadangi prie dabartinio brangumo užmetinę nario mokestį negalima daug ką atlikti, tai, draugai, kožname kuopos susirinkime pakelkite klausimą, kaip galėtume padidinti L.D.L.D. izdą, iš kurio būt galima išleisti per metus ne po 1 ar 2 knygas, bet po 5 ar 6. Svarstykite, draugai šį klausimą ir išreikškite savo nuomonės per L.D.L.D. organą.

K. Steponavičius. (Bus daugiau)

L.D.L.D. SCHUYLKILL APSKRICIO KUOPŲ ATYDAI. Kurios kuopos pritarė sustverti mūs apielinkę L.D.L.D. apskritį, malonėkite pasijusti atstovus 11 d. balandžio į Mahanoy City del apkabėjimo šio svarbaus reikalo. Atstovai būsitai taip geri pribūti priešmetus. Vietą susirinkimui parūpins Mahanoy City kuopos draugai. Ant 3 kuopų sumanymo užkviečiu ir likusių kuopų atstovus.

J. Ramanauskas, 14 kp. Sekr.

KORESPONDENCIJOS

AREŠTAI.

AKRON, OHIO. — 7 d. kovo. Čia tapo suareštuota 65 žmonių laike Komunistų Darbininkų prakalbų. Sugriebė įvairius raštiskus dokumentus ir daug radikališkos literaturos. Publikacija buvo maišyta, bet daugiau nepakliuvo nei vienas į reakcijos tinklą. Tik girdėt, kad tūli Clevelando lietuviai buvo atvažiavę į "Aušros" choro teatrą ir kuomet jie įdomaudami juos pasiekusyti prakalbų, užėjo suareštavo.

Viet. kapitalistiniai laikraščiai skelbia, kad šis mitingas buvo suauktas išliuosavimui Margaretos Previ, kuri jau seniai yra įkimšta kalėjiman.

K. J. Apušotas.

MICHELSONO PLOVO-NĖS.

CAMBRIDGE, MASS. — 21 d. kovo čionaitiniai smalviriai surengė elektrikeriui, Michelsonui prakalbas. Jis plovojo, kaip vyčių Račkus. Sako, didžiausi reakcijos šalininkai, tai yra "kairiasparniai." Lietuvoje, girdi, didžiausiu reakcionierium yra Kapsukas.

Viena mergaitė pradėjo pardivinėti "Rahkpeknį", tai pirmininkas puolėsi prie jos, tartum padūkęs. Aš niekuomet nemaniau, kad smalviriai prie to prisileistų.

9 d. kovo čia buvo surengtos prakalbos d. A. Bimbai. Rengė L.D.L.D. 8 kuopa. Kuopon įstojo 15 naujų narių. Kuopa išsirinko naują valdybą 1920 metams.

P. Vieversis.

MIRĖ S. RINKEVIČIUTĖ.

GRAND RAPIDS, MICH. — 20 d. kovo čia tapo palaidota Salomė Rinkevičiūtė. Velionė prigulėjo prie Lietuvių Dailės choro. Mes tikėjome iš jos susilaukti gabios veikėjos, bet negeistina mirtis išplėšė ją. Turėjo vos 15 metų amžiaus. Lai jai būna lengva juodoji žemlė.

P. G. K.

PRAKALBOS.

21 d. kovo L.D.L.D. kp. surengė prakalbas. Kalbėtojas buvo kviestas iš Detroito. Jam nepribuvus kalbėjo K. Jakimavičius. Taipgi dainavo L. D. choras. P. G. King sulovė juokingą senbernio monologą, o d-gė Valančauskaitė pasakė eilutes. Prie kuopos prisirašė 14 draugu.

VISI LIETUVIAI L.D.L.D. NARIAI.

MARLBORO, MASS. — Šiame miestelyje mažai lietuvių randasi, bet jie turi sutvėrę L. D.L.D. 99 kp. Proporcionališkai imant sulyg skaičiaus lietuvių, rodos, ši kuopa bus viena iš didžiausių. Čion randasi vos 11 liet. šeimynų ir 6 pavieniai. 21 d. kovo kp. laikė savo susirinkimą. Sekret. pranešė, kad jau yra 15 narių ir visi užsimokėję už 1920 m. Taipgi paaukojo \$11.25 Kal. Selp. Fond. Ne užmiršo ir "Laisvės". Draugai paaukojo į "L." popieros fondą \$2.25.

Matot, paš mumis veik visi priguli prie L.D.L.D.! Smalvirio nesiranda nei vieno. J. Paliuckas.

MARGUMYNAL

ROCHESTER, N. Y. — Po ilgo ir glaudaus merdėjimo šiliet. kolonija pradeda smarkiai veikti dailės srityje. Neseniai susiorganizavo Lietuvių Darb. Apšvietos ir Dailės D-ja. Taipgi L.D.L.D. 50 kp. nusprendė smarkiau veikti. Ne užilgo rengs kokią nors pramogą naudai "Laisvės" popieros fondo.

14 d. kovo laudininkų būrelis diskusavo jū pačių programą, kuriame pasakyta, kad Lietuvoje ponai gali turėti 300 margų žemės. Kas zin koled nesakė, kiek gali turėti paprasti darbininkai. Turbūt pastariejiems užteks po 3 aršinus.

22 d. kovo turėjo įvykti teismo tyrinėjimas E. H. Žilinskiu, tės, buvusios L.M.P.S. centro izdininkės. Tačiau žilinskiūtė geruoju apsiėmė sugrąžinti visus L.M.P.S. organizacijos pinigus.

Patartina ir Liutkui pasekti žilinskiūtės elgimasi ir sugrąžinti L.D.L.D. pinigus.

V. B. Šlapietis.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, etc., required by the Act of Congress of August 24, 1912.

Of "Laisvė", published daily at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y., for April 1, 1920. State of New York County of Kings ss.

Before me a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared J. Undjus, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the manager of the "Laisvė", and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc., 455 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Editor Vincent Paukstys, 455 Grand St., Brooklyn, N.Y. Managing Editor Vincent Paukstys, 455 Grand St., Brooklyn, N.Y. Business Manager John J. Undjus, 455 Grand St., Brooklyn, N.Y.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.)

J. Aniuolauskis, 801 Moen Ave., Joliet, Ill.; Al. Viturys, cor. Church and Sixth St., Easton, Pa.; J. Pranskas, 725 S. State St., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.)

P. Vossil, Ansonia, Conn.; T. Lisajus, 455 Grand St., Brooklyn, N.Y.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholders or security holders appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 8,000.

J. Undjus, Mgr. Sworn to and subscribed before me this 30th day of March, 1920. Gabriele P. Maffei, Notary Public. (My commission expires March 30, 1921.)

"RYTAS"

Naujas mėnesinis žurnalas politikos, visuomeninių mokslų, teorijos, ekonomijos ir literatūros.

Amerikos lietuvių darbininkų visuomenei toks žurnalas jau seniai reikalingas. Laikraštis, kad ir geriausias, vargiai begalėtų užimti tinkamai vedamo žurnalo vietą. Tankiai eidamas, laikraštis paprastai tesuspeja, aparti zinių, suteikti aplamas, paskubomis daromas išvadas iš einamojo gyvenimo atsitikimį. Kas kita mėnesinis žurnalas. Jame, suglaudus istiso mėnesio svarbiuosius politikos gyvenimo nuotikius, galima jau duoti brandesnių, platesnes sritis apimančių išvadų ir tikriau nurodyti, ką mums lemia rytojus. Žurnale galima geriau, negu laikraštėje, per kritikos koštava iškošti įvairius neteisingus buržuazines spaudos pranešimus apie Tarybų Rusiją ir tarptautinį darbininkų brudėjimą ir tarp eilučių išskaityti tikrąją tokių pranešimų prasmę.

Visoj pasaulio istorijoj nėra buvę tokio svarbaus momento, kaip dabar, kuomet prasidėjo mirtina kova tarp pasaulio kapitalizmo ir tarptautinio proletariato spēkų; kuomet prasideda naujosios tvarkos gimimo sopuliai. Revoliuciniai maištai Italijoj, Japonijoj, Bulgarijoj, Lietuvoj ir kit., vis labiau grumojantis darb. judėjimas Anglijoj, Prancuzijoj ir Skandinavijos kraštuose, vis didėjantis Amerikos darbininkų pasiblaivinimas; visur įklijantis gyvenimo brangumas; nedarbas, ekonominio gyvenimo susmukimas; grumojantis kapitalistinėms Europos šalims bankrutas; beviltingi Tautų Lygos diplomatų svyravimai ir mikčiojimai santykių su Tarybų Rusija ir taika, — visa tai yra ženklai, jog keičiasi senieji visuomenės pagrindai ir klesų santykiai; visa tai nurodo, jog darbininkų klesla ryžasi sutraukti savo verguvės pantičius, o viešpatuojančioji klesla yra atsidurus ant kryžkelio.

Tų apsiereikimų turinį darbininkas ypač šiuo momentu privalo suprasti ir užimti tinkamą poziciją. "Ryto" tikslas yra padėt darbininkui tasai padaryti.

Kapitalas įtempia visas savo pajėgas, kad ir toliau galėtų tukti darbo žmonių prakaitu. Jis pasikviečia talkon social-patriotus: Noskes, Ebertus, Seidemanus, o paskui, kuomet jam pasirodo jie nebereikalingi, jis padaro "revoliuciją", ir pavaro juos nuo valdžios vairo.

Kaip darbininkai turi žiūrėti į panašias "revoliucijas"? Ką jos reiskia ir kur link jos veda: ar prie proletari-

ato laimėjimo ar prakišimo? Ką mums sako marksizmas apie tokius dalykus? Ko mus šiuo žvilgsniu mokina patyrimai Paryžiaus Komunos, Rusijos revoliucijos, Vengrų ir Bavaru revoliucijos ir kontr-revoliucijos? Ar teisybe sakė kairieji socialistai apie social-patriotų rolę proletarinių revoliucijų momente? — "RYTAS" stengsis duoti tai kaip galint tiesesnius ir rimtesnius atsakymus.

Ekonominiai reikalai, kaip žinoma, yra pamatinė priežastis dabartinio revoliucinio klesų kirtimosi. Karė išklubino kapitalistinio ukio pagrindus ir pastatė griežtų ekonomijos klausinių. Ar kapitalizmas pajėgs tuos klausinius išrišti? o gal jis, juos senoviškai savaip, berišdamas, tik tolyn labyn krikdo ekonominį žmonių gyvenimą? gal jis, tuo budu juos rishdamas, eina pats prie galutino susmukimo, žyva paties savo prieštaravimuose? Pagaliaus, ar galima tas gyvenimas atstatyti kitaip, kaip tik patiems darbo žmonėms paėmus visuomenės ukį savo rankas?

Tuos ir panašius klausimus "Rytas" rish, vaduodamas marksizmo dėsniais ir tarptautinio darbininkų judėjimo prityrimais. Lietuvis ir vietinių Amerikos lietuvių reikalus "Rytas" matuos mastu marksizmo ir darbininkų klesos reikalų.

Tačiau "Rytas" nesitenkinis vien bėgama politikos ir visuomenės klausimais. Jis talpina taip pat raštus iš tarptautinio socializmo teorijos, taktikos, praktikos; dėsi ir tinkamų dailiosios literatūros veikalukų ir poezijos.

Tam darbu atlikti "Ryte" susitelkia spēkos tarptautinių Amerikos lietuvių socialistų rašytojų.

Tikimės, kad draugai supras reikalą ir tuojaus prenumeruos "Rytą" ir ragins kitus, kad, nieko nelaukdami, jį prenumeruotųsi. Mums butinai reikia kuogreičiausiai surinkti bent 500 prenumeratų; kol neturėsime bent tiek prenumeratų, tol negalėsime paduoti paštai aplikacijos delei antros kleslos teisių. Bet suprantate, draugai, jog turime gauti bent per porą tukstantųjų prenumeratų, kad žurnalas galėtų apsimokėti. Prasome, todėl, draugus pasidarbuoti.

"Rytas" išeis tuoj, kaip tik gausime bent 500 prenumeratų.

Kaina metams \$3.00; pusei metų \$1.50; pavienis numeris 25c.

Prenumeratas, užsakymus ir raštus siųst šiuo adresu:

"RYTAS" 705 WALLACE STREET, PHILADELPHIA

